

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто почт. шл. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРІЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічна 15-00 „
Піврічна 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і Канаді,
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 8 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 120 лей, Бол-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.,
Зимна адреса 1 зол.

Телеф. Редакції 29-41.
Друкарні: 29-25.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Великий
Театр
год. 7-30

„Дівчата в одностроях“
Найбільший успіх театрів Європи —
проблема розвитку душ молодих дівчат.

Театр
ріжнородностей
год. 7-30

„Якби я хотіла“
Найкраща комедія львівського театру —
концерт гри.

Зол. 1-50

Коштує чвертьрічна передплата
гумористичного журналу

„Ж О Р Н А“

Замовляти: Адміністрація „ЖОРНА“
Львів, Ринок 10. Конто ПКО. 503.496.

Конгрес національних меншин.

4. вересня починаються в Женеві наради конгресу національних меншин. На денному порядку наради: внесення польської делегації, щоби меншині трактати поширити на інші євро-

пейські держави, справа прийняття ОСОР до Ліги Націй, меморіал українців про голод на Радянській Україні.

Японсько-большевицькі переговори.

Японці тортурують большевиків?

МОСКВА, ПАТ. 31. серпня в Москві відбулася нарада між японським амбасадором Отою і заступником комісара закордонних справ Стоїняковим. Стоїняков запротестував проти переслідування большевицьких залізничників

на сх. китайській залізниці. Головною торкнута справа зал. службовицької Головіної. Після арештування її тортурували до безтями. Як вийшла на волю зізнала в консула в Харбіні про тортури.

Чи СРСР можна вважати народом?

ПАРИЖ, ПАТ. „Матен“ звертає увагу в педовищі, що прийняття СРСР до Ліги Націй суперечило би духові додаткового пакту Ліги, бо в протоколі виразно сказано, що Ліга повинна групувати народи, а не держави. Коли ходять про СРСР, то насувається питання, чи можна

вважати його народом. Часопис пригадує твердження большев. письменників і бесідників, що нарід не існує, подібно як і релігія, та питається, кого дійсно буде в таких умовах репрезентувати Літвінов у Женеві.

Бомби в Болгарії.

СОФІЯ, ПАТ. Нічю на 2. вересня в саді був міністра війни ген. Бакарева та бувш. шефа год. штабу ген. Марінкова вибухли дві бомби. Шкід не заподіяли. Болгарська тел. агенція

твердить, що це була демонстрація, не загрозувала вона теж нічийому життю, ані не мала на меті заподіяти матеріяльні шкоди. В дні замаху генералів тих не було в столиці

Отворення Східних Торгів у Львові.

У суботу, 1. вересня, в салі засідань Торгово-Промислової Палати при вул. Академічній відбулося отворення 14-их ачерги Східних Торгів. Від польського духовенства був еп. Ва-
так, від військовости ген. Глуховський, від самозрядкування през. Дроляновський. През. Сх. Тор-
тів Шарський вказав на значіння Торгів і ви-
стигив держави, які взяли участь у Торгах. През. Дроляновський сказав, що Торги служать для добра Львова і держави.

та українській суспільності. Освітнути це можна відносно співпрацею всіх народів, що живуть на цій землі. Коли деякі групи усуваються від такої спільної праці, як господарська, це сумний до-
каз, що психози, яка переходить аж до злочину, ще не переломали та що це діється зі шкодою передовсім для тих українських кол, які осу-
джають сумні та неминучі наслідки цієї психози. Міністр вірить, що на полі позитивної економіч-
ної праці дійде до зближення польської та укра-
їнської суспільности. Це наказує господарський інтерес ріжних верств і обов'язок лояльного від-
ношення та співпраці для держави.

В год. 12. міністр із представниками влади відвідав поодинокі павільони Торгів.

Як зреформують суспільні забезпечення?

Спеціальна комісія працює над реформою су-
спільних забезпечень у Польщі. Праці ті комісія має покінчити до тижня.

Тимчасом появився проект, щоби скасувати всі досі існуючі інституції, а на їх місце утво-
рити три нові: 1) дирекцію прилюдного здоров'я, 2) дирекцію прилюдних робіт і 3) дирекцію держ.
рент. Обезпеченні мають бути на будуче не лише всі приватні та державні службовці, а також всі професії, як кузці та ремісники. Праце-
давці не платили би оплат за співробітників, а

робітники платили би 10 прц. від своєї місячної платні. За це забезпечення мав би безплатну лі-
карську пораду, ліки з приватних аптек, вказа-
них лікарями. Дирекція прилюдних робіт в за-
міну за підмоги організувала би роботи для без-
робітних по 5 днів у тижні за запладою 5 зол.
денно. Дирекція державних рент платила би грошові чиниби, коли приключився би випадок або при неадібности до праці. Основною старечою повної ренти був би час 40-літньої праці.

Ріки в Західній Галичині виливають.

Наслідком дощу вода у всіх гірських пото-
ках у новотаргському та новосандецькому повіті піднялася значно. Потік Камениця зірвав міст біля Ричова на дорозі Новий Санч—Криниця. У

новотаргському повіті доплив Дунайця Корос-
ниці біля Коростенка залив дорогу між Новим Торгом і Коростенком. Комунікація перервана. На Дунайці вода піднялася.

НАГЛІ СУДИ В АМЕРИЦІ.

НОВИЙ ОРЛЕАН, (ПАТ). Тому, що останніми часами повторюються політичні заворушен-
ня та ексцеси, тутешня влада видала розпоря-
док про введення нагалих судів.

КАТАСТРОФИ.

ПАРИЖ, ПАТ. На сх. двірці в Парижі лью-
комотива підчас маневрування наїхала на по-
їзд. Кілька вагонів розбитих, 53 подорожніх ра-
нені, 7 тяжко. Льюкомотива, що спричинила катастрофу була без машиніста, кермував нею якийсь невідомий чоловік.

ТУЛЮЗА, ПАТ. Циклон, що навістив 1. ц. м. зах. провінції, спричинив великі шкоди, є теж жертви в людях. Досі ствердили, що бу-
ли 2 ібиті, кілька ранених. У виницях великі шкоди. Вихор повіривав старі дерева, по-
перевертав тел. стовпи. В деяких місцевостях нема світла, бо ел. проводи перервані.

Мундуркові матеріяли від зол. 1-80, комплетні вирази для учениць і учнів, випикування інтернатів і бурс, закуповувати найдешевше в Галицькій Магазині Новин Львів, вул. Галицька 13.

ОБКИДАЛИ КАМІННЯМ КОРАБЕЛЬ.

ПАРИЖ, ПАТ. „Амі ді Пепль“ повідомляє, що в пристані Сабль д' Ольон корабель „Гота“ знівів свастик. Туристи обкидали корабель камінням, а робітники відмовилися зивантажу-
вати товари, домагаючися, щоби їм прапор зняли. Як прапор зняли, робітники приступили до праці.

ОТРОЇЛИ 50 СЛОНІВ.

У Генег-Сегі (в голландській Індії) туземці підкинули слонам затровні ціянкалі бавани та втроїли 50 слонів. Від трупів несеться неясний запах. Потроїли слонів, бо багато їх нашкодило-
ся та роблять шкоди.

ГАЛЯТЕРІЯ ЖІНОЧА І МУЖЕСЬКА У ВЕЛИ-
КІМ ВИБОРІ По цінах дуже низьких. Поруче
Ф-ма ЗІГМУНТ ЗАЛЕСЬКИЙ вул. Болінів. ч. 4
178

По широкому світі.

— Народній трибунал у Берліні засудив за приготування державної зради двох комуні-
стів на 10 і 8 літ, трьох на сімсема року, трьох на півтора до 2 років тюрми.

— У волоконому промислі в Зл. Державах застрайкувало 900.000 робітників. Із того 50 тис. у бавовняному промислі, 200 тис. у вовняному, 200 тис. у шовківничому промислі.

— До Москви приїхала італійська військова делегація з ген. Граціолі Франческо.

— У Мадриді демонстрували проти фа-
шистського руху. У бійні крайно-лівих бої-
вок із фашистами було 6 ранених. Кроваві су-
тички були теж в Овіедо Там одного збили, трьох ранили.

Мундуркові матеріяли найдешевше купити у БЛАВАТНОМУ БАЗАРІ вул. Болінів ч. 12. — ГАНДЕЛЬМАН.

Товари
благатні

вовни, шовки, полотна, постіль

Ф. Ожеховський Найбільший вивір. — Найнижчі ціни.
Львів, Ринок ч. 29.
2/28 173—180 Телефон 25-35.Як розбудувати наше
господарське життя.

Питання розбудови чи створення нових варстатів праці в рідному краю — це без сумніву питання розбудови його економічного життя. Під цю пору ми в іншій ділянці варстатів праці шукати не можемо. Так поставлене питання поширює значно наше завдання, означає драмування цілого народу до визволення з економічної відсталості. Рівночасно це питання будови нових варстатів праці у зв'язку з наскрізь аграрним характером загальної нашої продукції, ставить отвертим питання двох кооперативів розбудови екон. життя, а саме: розбудови аграрної, себто продовження дотеперішнього розвитку, чи будови промислової, що означало би переміну того розвитку. Питання напрямку розбудови настільки важке, що рішає взагалі про раціональність і рентабельність цілого ряду промислових варстатів, їхньої конкурентної здатності та висуває нове питання, а то: одного плану і проводу розбудови.

Зірвання з дотеперішнім аграрним характером нашої продукції, це на перший погляд головний постулат. Перенаселення села, роздільнення селянських варстатів праці, неможливість і безвиглядність переведення під цю пору якоїнебудь аграрної реформи, намагає звернути всю увагу на промислову продукцію, як діялку, що одиноким лежить у нас відлугом, щоб вийняти в цій ділянці всі возиці та досягнути визволення від супрематії віддалених і чужих промислових районів. Однак в нас нема великих фінансових засобів, яких вимагала би будова великих наскрізь промислових варстатів, а по друге — наша природна база сировини — сільське господарство — при не дуже великих мінеральних багатствах, була би невикористана та в вастю, варстат праці міліонів населення лишився би невикористаним і заведбанім, а з цим ринок збуту наших продуктів був би все вбогій. Тому ми не сміємо заняти віддалюватися від сільського господарства, а максимум наших досягнень у напрямі упрощення повинно становити те, щоб наші сировини на наших землях перероблялись руками наших робітників і як готові продукти вимінювались на чужі, а всі користи, що з цього пливуть лишались би у нас.

Ми розпоряджаємо всіма майже сировинами, що крім металургії і хімічного промислу можуть

задоволювати потреби наших ринків. Тому то характер загальної наших варстатів буде ще довго аграрно-промисловий, однак їх розбудова дасть нам засоби для розбудови іншої категорії промислових варстатів.

Рівночасно з розбудовою продукції мусить йти розбудова ринку збуту цих продуктів, значить розбудова торгівлі. Якщо досі вже був у нас можливий збут цих нечислених продуктів українських варстатів, то це було можливе лише завдяки розбудованій сітці кооперативної торгівлі, що представляє собою доволі зорганізований ринок збуту, правда неповний, бо обіймає лиш споживчу торгівлю і таки дещо анархічний. Тому в нас розбудова промислових варстатів мусить йти в парі з розбудовою торгівлі, як організація і розбудова власного ринку збуту, в тому передовсім справжньої гуртової торгівлі, отже розбудова кількох сильних гуртових центрів і їх філій, як для внутрішнього ринку, так і для експорту. Що більше, організація торгівлі є може важнішою справою, як організація варстатів праці, бо кожна цього роду торгівля є в стані фінансувати промислові підприємства, поширювати їх збут, його для них підготувати і організувати. Таким чином суцільний план організації варстатів праці мусить обіймати організацію промислу, торгівлі і сільського господарства.

Короткий огляд всіх ділянок промислу*) каже надіятись кожному і якнайменше взаємиченому, що в нас на цьому полі не зроблено нічого. Крім цього досягнення, що його представляють кілька позицій у споживчому промислі, чи гальванічно-хімічному, наш бізнес в усій цій області представляється доволі скромно, а між тим ми продукуємо всі сировини, на яких базується промислова продукція всіх ділянок, в

*) Для ілюстрації дай послужить виставлення ділянок промислу Польщі, відповідно до їх тисячної ваги: промисла гірничий промисла будівельний

металургічний	хімічний
текстильний	папірний
деревобробний	поліграфічний
мінеральний	одіжний
	шкіряний
	електричний

наших землях заховані всі майже багатства, потрібні для розбудови промислу, за винятком хіба важкої металургії та близьких її ділянок.

Одине, чим ми в намірі розпоряджатись, це надмір дешевих рук до праці, це наш одинокий капітал, що при його допомозі можемо несподівувати. Річ лише в силі, продуктивній організації, проводі та вмілому спрямуванні праці туди, де можна їх вповні використати. Раціональна, добре продумана і доцільна організація, це засіб, що рівняється неабияким капіталом. На доказ наведем слова американського промислового potentата Карнегі: «Відберіть мені всі наші фабрики, нашу торговлю, артерії транспорту і гроші, лишіть мені лише нашу організацію, а протягом чотирьох років я наново відбудуву все своє майно**».

Перше питання в напрямі розвитку, який це те, «хто це зробить», хто є тим, що піднімається завдання і його переведе при найскромніших засобах. Ми розпоряджаємо вже доволі сильними кадрами фахівців і кваліфікованих робітників, провід в цій акції належатиме до них. Успіх буде тоді, коли акція буде поведена так, щоб від існуючої живі і матеріальні засоби були використані в її круг ділянки, коли ця акція стане зломом усього громадянства в боротьбі за своє будучини. Друге питання це те, де є засоби на виконання цієї праці, що запряжені до праці збудуть змогу поставити цю велику будівлю?

Відомо, що праця в цьому напрямі розбудови вже розпочата, однак всі ці зусилля не скоординовані, не зв'язані одним планом, ведуть окремо в різних ділянках, різними людьми і організаціями. Організація відповідного комітету чи ради, підрахунок всіх кваліфікованих сил якими розпоряджаємо, підрахунок всіх засобів наведення порозуміння і виправовання міжвідного плану, це передумова, щоб акція стала загальною, щоб була забезпечена співпраця всіх, щоб була змога зібрати всі, навіть найдрібніші фінансові засоби і дала дійсно варстат тисячам і десяткам тисяч, не закінчилась на організації кількох варстатів, а була початком постійної та тривалої розбудови.

(Д. 6.)

Инж. Юрій Яніс.

**) За Waxweiler: La formation des ingenieurs commerciaux.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“

Львів, Ринок 10. Тел. 29-26.

Виконує швидко і солідно всілякого
роду друкарські роботи

по найдешевших цінах!

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 4. ВЕРЕСНЯ 1934.

МИХАЙЛО КОЗИРЕВ.

Карамасово.*)

Коли робітник Семен Фролов одержав відпустку, вирішив відвідати свою рідню в селі Круті Горби. Не був там років десять — напевно багато сталося змін?

— Певно, що є трактори, читальня, культура... Перше враження не зрадило його очікування. Вже на першій хаті побачив він хоч і виблідлу, але колись червону табличку зі золотими літерами — „Хліборобська станція села Карла Маркса“. Зараз же поблизу на другій хаті знову табличка: „Ветеринарна станція“. Червоний дім була читальня, недалеко сільської площі було приміщення районної ради, далі сільський клуб, коло нього кооперативна крамниця, а ще далі, Випозичальня господарських машин. Прямо на площі, коло церкви, стояв червоний кіоск: „Продаж часописів і брошур“. Стояв тут високий стовп, а на нім було гіпсове погруддя Карла Маркса. До стовпа були прив'язані чийсь коні. Це Семена розсердило.

*) Цю сатиру московського радянського письменника треба трактувати, як опис цілої СРСР, цієї „краткої соціалізму“, де залишилися від того соціалізму лише виблідлі таблички, що були колись червоною барвою. Фактично, державний капіталізм та московський шовінізм, що прибрив в останні часи такі дикі форми на Україні, панують там неподільно. — Прим. перекладача.

Вискочив з воза, відв'язав коней та прив'язав їх до плота.

— Також не можуть собі знайти іншого місця!

— А в нас сьогодні свято — зустріла його рідня. Може ти також підеш до церкви?

Семен був у нерішучості: не мав охоти зараже по приїзді до сварики.

— Ти можливо належиш до комуністів? — Скажи! Але в нас ходять до церкви всі, навіть і партійні... Наш піп є дуже строгий!

— А що ж би він міг зробити партійному? — Де ж би ні! А неприпустити його до святого причастія! Щоби сказати по правді, то ми всі спіакуємо партії, але й зріктися царства небесного нам також не хочеться — то певно знаєш!

До церкви Семен не йшов. Хтось з рідні показав, йому де жне голова районної ради й Семен попрямував до нього.

— Чому в нас прив'язують коней до Карамасового пам'ятника? — запитав він голови.

— Пам'ятник маємо тут тому, пояснив голова — що наше село не називається вже Круті Горби. Так перед трьома роками, а можливо, що й давніше, приїхав до нас комісар і тоді ми наше село назвали іменням Карла Маркса... З того часу називається вже Карамасово, а не Круті Горби. Але що ж торкається тих коней, то нічого не можу сказати, рішучо нічого не знаю.

— А хто то такий властиво є Маркс? — запитав Семен.

Голова не відповів.

— Як видно вибирають до рад відсталіх людей — подумав собі Семен і пішов до клубу.

— Уся молодь певне буде там — чейже не піде до церкви!

Із хати вийшла старенька бабка.

— Чого хочеш синку? — У клубі є хтось? — запитав Семен.

— А це що таке?... Марійко!... закликала старенька.

Вийшла бабка.

— Питаюся, чи нема когось у клубі? — А то що за клуб? — здивувалася Марійка.

— А що ця табличка? — доторкнувся Семен пальцем до таблички з червоним написом. Бабка засміялася.

— Ця табличка?... То видно, що ти не тутешній... Цю табличку принесли діти, назавжди десь на дорозі. Дивлюся, що є червона й гарна та прибила її на стіну. Висить тут лише так, а про якісь клуби, то ми ніколи й не чули...

Семен пішов до читальні. На дверях старенької хатини висіла заржавлена колодка, але двері дуже легко відчинилися. То була темновата кімнатка, в якій валялися старі хомуты, а на стіні був портрет Троцького й плакат: „Бей польських панів!“

Семен запитався в сусідній хаті:

— Що то за читальня?

— То були в нас воєнки... червоноармійці й після них це залишилося... То не годяща хатина, в якій вже ніхто не мешкає й тепер там складаємо всяке барахло.

До інших організацій Семен не ходив. З рідні йому розповіли, що „Кооператива“ то є лише одна назва, куди все одне ніхто краму не возить, але торгує як і раніше в задній по-

Закарпаття.

СУМНЕ ЯВИЩЕ.

В цій році висвятив Преосвящений Олександр Стойка в Ужгороді около 15 молодих богословів на священників. Здавалося би, що треба нам радити, що стільки молодих, свідомих, інтелігентних людей піде на наші села і стане їх провідниками. Та — на жаль — не можемо аж так тішитися. В той час, коли вони висвячувалися, поприходили до них до Ужгороду їх молоді жінки, з котрими вони щойно поженялися і на превелике диво ми почули на вулицях в Ужгороді, що ті молоді пари говорять між собою лиш по мадярськи. Значить: за 16 літ ми ще не дочекалися такої нової генерації, котра би зміла шанувати й любити своє і стала говорити мовою того народу, котрому має служити. Так воно було цього року, так було в попередніх роках. З того виходить, що та молодь у духовній семінарії вийшла невідгодована до служби для нашого українського народу.

ЗВІЛЬНЕННЯ ТИМЧАСОВИХ УЧИТЕЛІВ.

Як довідуємося, мають у новому шк. році звільнити всіх помічників учителів, які не мають громадянства. Цими помічниками учителями були у нас в більшості абсолювенти підбрадської Академії, інженіри, або абсолювенти університету, деякі і з академічним степенем. Їх всіх малиб тепер звільнити.

Про причини звільнення курсують всякі правдоподібні й неправдоподібні вістки. Між іншими курсує уперто вістка, що дві наші партії, християнська народня і соц. демократична мали внести меморіал до влади, щоб на урядові місця приймали тільки громадян. На це ж закон і партії цілком непотрібно пригадувати державі те, що держава сама знає. Але в тому меморіалі мали зажадати й усунення помічників учителів.

Одночасно з тим деякі члени тих партій ходили інтерв'ювати в справі звільнених учителів, з чого виходили потім комічні ситуації, бо депутатам казали в уряді: — Ваша партія сама того домогалася...

Справа не є ще оковечено рішена. Змагаються два погляди. Один: звільнити негромадян, на їх місця дати хоч некваліфікованих, але тутешніх, і другий погляд: учителів з академічною освітою, хоч і негромадян, піднесуть вище школу, як некваліфікованих громадян. Котрий погляд перемаже — не знаємо.

(Українське Слово.)

„ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ“.

В попередньому числі писали ми про новий часопис, який почали видавати українці члени аграрної партії. Часопис цей нароби багато шуму, викликав багато толків та здогадів. Між іншим проти нього зорганізували ка-

цапи — члени аграрної партії велику кампанію, щоб за всяку ціну не допустити до дальшої появи „Землі і Волі“.

В тій цілі скликали до Мукачева нараду партії, на якій проти нового українського часопису промовляв сен. Бачинський та пос. Ширецький. Там і підписали протест проти „Землі і Волі“ до управи партії у Празі.

Для нас ця річ осьчим замітна:

1) Аграрники чехи, мадяри, німці, а навіть така „нація“ як кацапи — можуть мати свої органи, тільки одні українці не можуть мати свого, українського часопису — по думці кацапів.

2) Коли кацапи із таким завзяттям виступили проти української „Землі і Волі“, не свідчить це про їх силу, навпаки: про їх велике безсилля. Колиб вони чулися безпечні, колиб вірили в будучність свого кацапського слова, вониб не боялися „неіснуючого українського кавардаку“. Що не існує — того не можна бо- ятися!

3) Отже українці, члени аграрної партії, що почали видавати „Землю і Волю“, не сміють уступити із раз зайнятого становища, бо їх становище добре і сильне.

Як довідуємося в останній хвилині, „Земля і Воля“ виходить далі, поборюючи затії кацапів.

(Українське Слово.)

ДЕНЬ ДИТИНИ Й НАРОДНОЇ ПІСНІ У СЕВЛЮШІ.

Опіка над молодію в Севлюші недавно влаштувала день дитини й народної пісні. До перегонів зголосилося около п'ятнацять дитячих хорів, між якими особливо визначилися: хор Ліги в Севлюші під диригуванням п. Рощахівського, хор народної школи в Королеві н. Т. під диригуванням д-ра Мельника, хор народної школи в Олешині під диригуванням п. Чачка й хор народної школи із Заріччя під диригуванням п. Поповича.

Судячи об'єктивно, лише ці чотири хори й можна було брати на увагу для призначення премій. На жаль, у журі об'єктивності не було, бо крім учит. Буркацького у складі їх були всі особи місцеві, так чи інакше зв'язані з конкуруючими хорами. Наслідком того на перше місце поставили хори — чеський та український місцевої горожанської школи, хоча своїм співом вони не заслужили не лише першої премії, а навіть останньої, тимпаче, що до горожанки треба приложити мірку багато гіршішу, ніж до школи народної. А для хору з Заріччя премії вже не дісталася... Учасники перегонів таким присудом журі дуже не задоволені, бо перегони з подібними вислідами не піддають охоті до праці, не поривають до неї диригентів, а навпаки відбивають до неї всяку охоту.

Ів. Шрам.

КНИГАРНЯ ПЕДАГОГІЧНОГО Т-ВА В УЖГОРОДІ.

Педагогічне Товариство, що здавна думало про оснування власної книгарні, заложило тепер книгарню в Ужгороді. Таким чином прогалина, яка заіснувала наслідком того, що найстарша на Закарпатті книгарня акційного товариства „Унію“ припинила свою торгівлю через кризу, буде виповнена.

З відчитової салі.

„Ще про можливість девалюації польського золотого“.

В п'ятницю 31. серпня ц. р. відбувся заходом „Торг.-Екон. Секції У. Техн. Т-ва“ у Львові корreferат інж. В. Несторовича до реферату інж. І. Ольхового, якого зміст ми на днях подали.

Корreferент менше оптимістично дивиться на незрушність вартості польської валюти і свій погляд пробував відповідно узасаднити. Найменшу небезпеку бачить він у торговельному білянсі з уваги на те, що шляхом компенсацій і відповідних договорів, а в крайньому випадку безпосередньою компресією ввозу, польський уряд зможе мабуть опанувати небезпеку цього білянсу, коли би такі появилися. Зате бюджет скриває дійсно великі небезпеки. До 1933 року жив уряд давними резервами. Після того консумує він „нар. позичку“, та це вже кінчиться. Річний дефіцит, який треба рахувати мінімально на 250 міль. зол., мусить бути чимсь покритий. Уряд пригорщами черпає кредит, зменшуючи глобальну суму кредитів, що ними моглиб покорикуватися господарські підприємства. Дефляцію реалізують у Польщі тільки частинно. Податки, ціни моноп. чи скартелізованих товарів, суспільні забезпечення, залізничні фрахти і т. д. тільки в невеличкій мірі зредуквані. Отже слухні є побоювання проф.

МИКОЛА СІТНИЦЬКИЙ.

ем. директор прив. жіноч. гімназії Укр. Інституту для дівчат в Перемишлі, бувш. сотник УГА, помер 2. вересня 1934 у Львові по довшій тяжкій недугі в 50 р. життя. Похорони відбудуться у вівторок 4. IX. ц. р. з крипти вірменської катедри на Личаківській цвинтар. В. Й. П.

Кржижановського, що ті дефляційні диспропорції не ведуть до ціли.

Дефляція має на цілі — як відомо — перетретати, аби згодом найти нижчу зате тривкішу господарську рівновагу. Але вона мусить торкатись усіх елементів господарського життя.

Велику роль грають теж міжнародні впливи на стан валюти. Тому п. Несторович представив роліо активних сил на валютному фронті, а саме бльоків: штерлінгового, доларового і золотого. Даліше спинився він на ситуації, коли девальюовані валюти (фунт і долар) будуть стабілізовані формально на новій золотій вартості. Питання є (а це в великій мірі залежить від того, як оформиться світова ціна на золото), чи не приїде до створення нового паритетового відношення всіх валют і чи також держави золотого бльоку не будуть мусіти сконвертувати відповідно свою валюту. Прелегент допускає велику можливість такого стану річей тоді, коли до цього часу атримається як-так теперішнє положення.

Після того виявилася довшя дискусія. Присутні ставили різні питання і обмінювались думками. З валютним питанням в'язались багато різних справ, а кожна з них є сьогодні більшою чи меншою проблемою. На запити відповідав п. Несторович, а відтак п. Ольховий висловлював довшє все, що в'язалося з його рефератом, а було оспорюване корreferентом. З дечим полемізував, а з дечим годився. На загал обстоював він даліше свою думку, що девалюація польського золотого не принеслаб ніяких господарських користей і що на неї не заноситься.

НОВИНКИ

— Львівське воевідство зменшув. Зол. жовтня терен краківської апеляції поширять кількома городськими судами із сусідніх воевідств. Із сьвітського виділять 9 гор. судів, із кельського 17. Зміна ця в поділ території суд. влади має бути вступом до реформи адм.-політичного поділу держави. Краківське воевідство одержить деякі повіти з кельського, а крім того пересуне свої східні границі коштом львівського воевідства.

— Шукають нафти. У минулому кварталі на припоручення с-ки „Галиція“ шведське підприємство під проводом інж. Фронгольца з Німеччини робило геофізичні пошукування за нафтою електричною системою в селах Дрогобищини: Добровляни, Ролів, Літня, Рихтичі та Лішня. Висліди покищо невідомі. Даліші пошукування робитимуть у вересні в станицько-львівському воевідстві.

— Львівська хроніка. На Баторівці зброймістр із 22 п. уланів у Бродях Єрґен наїхав мотоциклом на 10-літню Чесл. Лемішуківну й тяжко поранив її. — Злодії розбили касу в бюрі інж. Фіргавца при вул. Пласудського 8. В касі не найшли ні сотика. — На пл. Різні д-р Жигм. Ціф програв у „три карти“ 76 зол. Поліцай арештував власника „банку“ Тенера, який мусів віддати гроші д-рові Ціфові. — На П. пов. при вул. Геродеській 81, випала шибка і зранила Катерину Коцик і Володимира Франківського. Їх забрали до шпиталю. — На вул. Словацького біля гол. пошти невідомий напасник поранив ножом 17-літнього торг. помічника Берн. Туша. — На стані Залісної Воли в змаганнях у плаванні 16-літній Йос. Познанський став тонуту та при цьому вивинув собі руку. Прибув на дно та його врятували.

— Ограбили листаря. Біля Медзана (коло Глицини) два невідомі напасники напали на листаря, що перевозив торбу з грішми. Зранили тяжко листаря та поліцай, забрали 7.000 зол. та атікли в ліс. Поліція уладила погоню та найшли вбитого побережника Масну. Він мабуть хотів придержати грабіжників і вони вбили його. У шпиталі у Глицині помер листар Гловаль, поліцай вмирає.

— Краєва хроніка. Рекламове авто фабрики цукорії Бома з Влослава наїхало на дорозі з Перемишля до Львова на Марію Мухову. За-

ловині свого дому Параманов, про хліборобську стацію нічого не знали й навіть не розуміли що би то могло значити.

— А шож ветеринарна стація? Ветеринарний лікар?

— Але де там! У нас Аграфена аміє добре худобу хворобу замовляти.

Це Семена надзвичайно здивувало.

— Ну, але чомуж тоді у вас ті таблички висять? Та чи було тут у вас щось чи не було? Взагалі не розумію, що тут у вас діється...

— Що то за таблички? Засміялися рідні й звернули увагу Семена на такий малюнок: з окопі стовп, під стовпом лежав заржавілий гак без держала й топорисько без сокири. На стовпі буда велика червона табличка: „Карама-совська пожежна стація“.

— У нас є все таке... пояснювали — колись перед трьома або чотирьома роками, не пригадуємо, приїхав до нас комісар і все те справив. Алеж то й була голова, то мусимо признати! Не минуло ані одного дня, щоби він не зганяв людей на збори та не промовляв до них. Все пояснить, а потому й повісить табличку. „Збудуємо нове село“, каже. „Почекайте! За останнім словом техніки!“ А потому поприбивав таблички, де що буде. Ти ще навіть нашого села добре не розглянув — покажемо тобі скільки тут маємо позакопуваних стовпів! Нове село! Ані навіть не знаємо чому він від нас відіхав — тож то був такий чудесний чоловік, що й трудно сказати... Від того часу ці таблички в нас висять і жадної шкоди від них нема.

Перекл. Мих. Остапович.

При всяких нагодах збирайте датки на мандрівні бібліотеки, які плавають на західній землі.

В лонжарні Внч. Спілки „Діло“. Львів. Ринок 10.